

**VYPOŘÁDÁNÍ PŘIPOMÍNEK K MATERIÁLU S NÁZVEM:
„Analýza whistleblowingu a ochrany oznamovatelů“**

V rámci mezirezortního připomínkového řízení, které bylo zahájeno dne 11. dubna 2012 a ukončeno dne 25. dubna 2012, byly k předloženému materiálu uplatněny následující připomínky:

Resort	Připomínka		Způsob vypořádání
Česká národní banka	Ad celý text – v celém textu je používán termín „oznamovatel“ pro osobu, která upozorní na protiprávní či trestněprávní jednání. Tento termín je však v právním řádu používán v souvislosti s oznamováním informací, např. zákon č. 284/2009 Sb., o platebním styku, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 189/2004 Sb., o kolektivním investování, ve znění pozdějších předpisů. Z tohoto důvodů pro oblast <u>whistleblowingu</u> doporučujeme znovu zvážit použití tohoto termínu a poté jeho důsledné používání v celém textu.	D	Vzato na vědomí. Předkladatel si je této skutečnosti vědom, nicméně termín „oznamovatel“ je dlouhodobě používaný pojem v rámci překladu termínu „whistleblower“ a žádný vhodnější termín nebyl ani po rozsáhlé diskusi nalezen. Termín je dlouhodobě používán zejména nevládními organizacemi. Z tohoto důvodu ponechává předkladatel v textu pojem „oznamovatel“.
	Ad bod 3. Popis situace – současný stav v České republice – v odstavci 1 je zmiňována vyhláška České národní banky o obezřetném podnikání, ve které je „náhodně“ whistleblowing přímo zmíněn. Doporučujeme v poznámce pod čarou uvést paragraf, číselné označení a celý název zmíněné vyhlášky - § 34 odst. 2 vyhlášky č. 123/2007 Sb., o pravidlech obezřetného podnikání bank, spořitelních a úvěrních družstev a obchodníků s cennými papíry, ve znění pozdějších předpisů. Dále upozorňujeme, že speciální úprava interního whistleblowingu pro některé finanční instituce není	Z	Akceptováno Text byl upraven dle připomínky.

	„náhodná“. Jedná se o mechanismus dlouhodobě podporovaný příslušnými autoritami pro regulaci a dohled finančních institucí (např. Financial Stability Board při G20). V rámci EU srov. např. Communication From The Commission <i>Reinforcing sanctioning regimes in the financial services sector</i> http://ec.europa.eu/internal_market/consultations/docs/2010/sanctions/COM_2010_0716_en.pdf, str. 15. Tuto připomínku považujeme za <u>zásadní</u>.		
Hospodářská komora České republiky	Bez připomínek.		
Ministerstvo dopravy	Přikláním se k variantě A, tedy poskytování ochrany fyzické osobě, která oznámí protiprávní jednání.	D	Vzato na vědomí. Volba varianty je ponechána na rozhodnutí vlády ČR.
Ministerstvo financí	V případě předložených tří variant možného způsobu úpravy problematiky whistleblowingu a ochrany oznamovatelů v podmínkách ČR k rozhodnutí po zvážení důsledků všech variant a zejména s přihlédnutím ke skutečnosti, že oznamování trestněprávního jednání fyzickými osobami a zaměstnanci je do určité míry upraveno příslušnými trestními, správními či přestupkovými právními předpisy, navrhuji, aby byla akceptována varianta A., tj. zpracovat právní úpravu oznamování všech protiprávních jednání s úpravou ochrany oznamovatelů - fyzických osob.	D	Vzato na vědomí. Volba varianty je ponechána na rozhodnutí vlády ČR.
Ministerstvo kultury	Bez připomínek.		
Ministerstvo obrany	1. <u>K návrhům jednotlivých variant</u> Doporučujeme „Variantu C“. 2. <u>Ke kapitole „5. Návrhy řešení – legislativní</u>	D	Vzato na vědomí. Volba varianty je ponechána na rozhodnutí vlády ČR.

	<u>zakotvení“, str. 12</u> Požadujeme vypustit druhou odrážku „Rozšíření procesních práv v trestním řízení svědka, který podal podnět k provedení trestního řízení (trestní oznámení), např. o právo nahlížet do spisu a právo na vydání opisu protokolu o své výpovědi za dodržení ochrany účastníků řízení.“ Odůvodnění: <i>Pokud by tímto způsobem došlo k rozšíření procesních práv svědka, mohlo by to v důsledku znamenat, že každý, kdo má zájem nahlédnout do spisu učiní, třeba i nesmyslné nebo nepodložené podání a tím mu toto právo vznikne. V konečném důsledku může dojít nejen k přehlacení orgánu různými podáními, které bude třeba prošetřit, ale může dojít i k nežádoucím jevům, kdy zaměstnanec bude tímto způsobem v případě, že bude proti zaměstnavateli vedeno řízení, mít možnost pod záminkou důvodného podání nahlížet do spisu.</i> Tuto připomínku považujeme za zásadní. 3. <u>K bodu 4.6. části III</u> Doporučujeme používat pojem „utajovaná informace“ místo pojmu „informace národní bezpečnosti“. Odůvodnění: <i>V právním řádu ČR není pojem „informace národní bezpečnosti“ zaveden.</i> Tuto připomínku považujeme za doporučující.		Z Akceptováno Na základě jednání s Ministerstvem spravedlnosti bylo od tohoto návrhu ustoupeno. Text byl upraven dle připomínky. D Vzato na vědomí. Text je obecný úmyslně, jelikož se nemusí jednat „pouze“ o utajovanou informaci, ale o „bezpečnostní informaci“. Text byl zpřesněn.
--	--	--	--

	4. <u>K bodu 4.9. Ochrana oznamovatele</u> Domníváme se, že ochrana oznamovatele by neměla být časově ohraničena. Možnost napadání oznamovatele trvá i po ukončení řízení. Současně doporučujeme, aby byly uvedeny případy, kdy bude ochrana oznamovatele zrušena. Tuto připomínku považujeme za doporučující.	D	Vzato na vědomí. Je to jedna z možných variant, kterou je možné při přípravě normativního textu zvažovat.
Ministerstvo práce a sociálních věcí	A. <u>dokument Analýza whistleblowingu a ochrany oznamovatelů</u> 1. Analýza vysvětluje pojem „whistleblowing“ a popisuje současný právní i věcný stav v této oblasti v České republice. Analýza dále identifikuje aktuální problémy, které je nezbytné v souvislosti s právní úpravou dané oblasti řešit a následně rozhodnout, zda a jakým způsobem upravit danou problematiku v podmínkách České republiky. Analýzu nelze považovat za dostačující podklad k tvorbě paragrafovaného znění nového právního předpisu tak, jak je předpokládáno v návrhu usnesení vlády ČR k Analýze whistleblowingu a ochrany oznamovatelů. Považujeme za nezbytné, aby po projednání Analýzy vládou došlo ke zpracování věcného záměru, ve kterém bude jasným způsobem vymezen obsah právní úpravy z věcného hlediska a zároveň specifikován způsob právní úpravy a její obsah, popř. definovány související změny v dalších právních předpisech. Za nevyhnutelné současně pokládáme zpracování hodnocení dopadu regulace (RIA), a to zejména	Z	ROZPOR - neakceptováno. Předkládaná analýza je prvotním materiálem zpracovaným k dané problematice. K zobecnění materiálu bylo přistoupeno, právě po konzultacích s Ministerstvem práce a sociálních věcí, jelikož daná problematika se těsně dotýká působnosti tohoto resortu. Nakonec po shodě právě se spolupředkladatelem (Ministerstvem práce a sociálních věcí) byly konkrétní věci (např. zajištění institucionální působnost) vypuštěny. Na základě mezirezortního vypořádání připomínek dospěl předkladatel po dohodě s Ministerstvem spravedlnosti k závěru, že problematika ochrany oznamovatelů nebude zapracována v samostatném právním předpisu. Zpracování hodnocení dopadů regulace (RIA) má předkladatel následně po schválení variantního řešení vládou v úmyslu zpracovat. Rozhodnutí o zpracování věcného záměru zákona bude ponecháno na vládě, jelikož s ohledem na vhodnost

	z toho důvodu, že záměr se týká právní úpravy zcela nové, která navíc aspiruje na zásahy do řady předpisů ve více právních odvětvích. <u>Tato připomínka je zásadní.</u> 2. Na str. 4, odst. poslední, není z definice whistleblowingu zřejmé, co bude považováno za „dopomožení k objasnění podstatnou měrou“ a kdo a jak ji vyhodnotí. Domníváme se, že zásadní význam má upozornění na jakékoliv, tedy i sebemenší protiprávní jednání. Výsledek objasňování protiprávního jednání či trestného činu navíc oznamovatel nemá možnost žádným způsobem ovlivnit (je např. v působnosti OČTR). Oznamovatel rovněž nemusí dopředu vůbec odhadnout rozsáhlost protiprávního jednání. Je-li však stanovena podmínka „podstatné míry“, která má vést k poskytnutí ochrany oznamovateli, pak to vnímáme jako vážnou překážku, pro kterou se oznamovatel může zdráhat na protiprávní jednání upozornit. Analýza se rovněž nezmiňuje, jaký bude postup při poskytování ochrany, jaký bude její rozsah a kdo budou osoby ochrany požívající. <u>Tato připomínka je zásadní.</u> 3. Doporučujeme na str. 7, Varianta C, odst. druhý, řádek šestý, do věty „Schůdnější se jeví cesta zpracovat právní úpravu dopadající	zavedení institutu whistleblowingu do právního řádu v co nejkratší době, bylo přistoupeno přímo ke zpracování normativního textu (návrh usnesení vlády předpokládá úzkou spolupráci s příslušnými subjekty, tedy i spolugestorem). Obdobně k tomuto přistoupila Slovenská republika, v lednu tohoto roku (ovšem díky volbám nebyl zákon schválen). Z Akceptováno. Text byl zpřesněn, ne jako forma dopomoci k objasnění, ale ke spolupráci s příslušnými orgány. Jenom pouhé oznámení oznamovatele by nemělo mít za následek okamžité nastavení ochrany a dalších institutů, ale až samotná spolupráce oznamovatele s příslušnými orgány (aktivní pomoc). D Akceptováno. Text byl zpřesněn.
--	---	--

	při oznamování trestněprávní jednání.“ doplnit, na co má právní úprava dopadat. 4. Na str. 10, v bodě 4.9 Ochrana oznamovatele, odst. poslední, řádek předposlední, ve větě „...bude nutné vůči zaměstnanci, který oznámil protiprávní jednání, učinit pracovněprávní kroky spojené s jeho pracovním poměrem,...“ není z textu zřejmé, o jaké kroky se má jednat. Žádáme o upřesnění tohoto záměru, popř. o jeho vypuštění z Analýzy a následnou specifikaci ve věcném záměru. <u>Připomínka je zásadní.</u> Za slovem „poměrem“ doporučujeme odstranit nadbytečnou tečku. 5. Žádáme o doplnění odkazu na právní předpis, na který je odkazováno na str. 12, odst. poslední ve větě „Povinnost zavést interní oznamovací mechanismy mají pouze ty soukromé subjekty v ČR, které jsou zároveň povinným subjektem amerického zákona.“ 6. Na str. 13, řádek pátý, žádáme o přehodnocení věty „Není např. nijak speciálně upraven postup zaměstnance vůči zaměstnavateli v případě, že zjistí porušení jiných právních předpisů, např. trestních.“ Zákoník práce upravuje právní vztahy vznikající při výkonu závislé práce mezi zaměstnanci a zaměstnavateli, tj. vztahy pracovněprávní, případně kolektivní povahy. Z tohoto důvodu nemůže upravovat ochranu		Z Akceptováno. Na základě jednání s Ministerstvem práce a sociálních věcí byl text vypuštěn. D Akceptováno. Text byl upraven. D Akceptováno. Text byl doplněn. Z Akceptováno. Text byl upraven dle připomínky.
--	--	--	--

	oznamovatelů porušení jiných předpisů, např. trestních. Ačkoli na str. 7 téhož dokumentu zpracovatel uvádí: „Vztah mezi zaměstnancem a zaměstnavatelem je ze své podstaty vztahem soukromoprávním, a tudíž nelze po zaměstnavateli spravedlivě požadovat, aby zaměstnanci poskytoval ochranu i při oznamování jakéhokoli protiprávního jednání nesouvisejícího s pracovněprávní oblastí, jelikož takový zásah do soukromoprávního vztahu nelze odůvodnit společenským zájmem.“, nadále pracuje se zakotvením této problematiky do zákoníku práce, což vnímáme jako zcela protichůdný přístup. <u>Tato připomínka je zásadní.</u> 7. Doporučujeme, variantu A upřesnit tak, aby bylo zřejmé, zda pokrývá oznamovací „právo“ pouze porušení povinností v právu veřejném anebo zda i porušení práva soukromého (např. pracovní smlouvy). Pojem „protiprávní jednání“, který tato varianta i celá Analýza používá, totiž zahrnuje i jednání proti právu soukromému (např. porušení, neplnění smluv apod.). Při stávajícím pojetí varianty A by se, možná nechtěně, pokryly i případy, kdy např. zaměstnanec zjistí, že zaměstnavatel porušuje smlouvu jeho kolegy, svého dodavatele nebo odběratele apod., a tak by tedy mohl do tohoto soukromoprávního vztahu, který se ho netýká, zasahovat. Vzhledem k primárnímu účelu whistleblowingu jako ochrany před korupcí, tedy veřejnému zájmu, je otázka,		
		D	Akceptováno. Text byl upraven.

	zda by se definice varianty A a pojem protiprávní jednání užívaný v analýze neměly ve výše uvedeném směru více vymezit. 8. Z hlediska věcné působnosti Ministerstva práce a sociálních věcí doporučujeme variantu B, a to s ohledem na zkušenosti z činnosti orgánů působících v resortu práce a sociálních věcí, kdy lze důvodně předpokládat, že by činnost institucí (orgánů) zabývajících se oznámením protiprávní činnosti byla alespoň v prvních letech paralyzována podáními osob – žadatelů o dávky, kterým nebude v celém rozsahu vyhověno. B. <u>dokument Přehled národních úprav</u> Na str. 3, odst. třetí, řádek šestý doporučujeme za slovní spojení „...napříč celým právním, a užívají...“ doplnit chybějící text za slovo „právním“. C. <u>dokument Vybrané případy oznamovatelů</u> Na str. 4, řádek první doporučujeme nahradit text ve větě „Záležitost předaly České obchodní inspekce...“ za „školní inspekci“. Závěrem uvádíme, že se zřetelem na obsah Analýzy a zvažované varianty pokládáme za optimální řešení přijetí zastřešujícího zákona obdobného zákonu č. 198/2009 Sb., o rovném zacházení a o právních prostředcích ochrany před diskriminací a o změně některých zákonů (antidiskriminační zákon), ve znění pozdějších předpisů. Tato úprava by nejen splnila sledovaný účel (ochranu oznamovatele), ale umožnila by realizovat právní úpravu		D Vzato na vědomí. Volba varianty je ponechána na rozhodnutí vlády ČR. D Akceptováno. Text byl upraven. D Akceptováno. Text byl upraven. Z Akceptováno částečně. Vysvětleno. Na základě jednání s Ministerstvem spravedlnosti bude předkladatelem připravena novelizace antidiskriminačního zákona a s danou problematikou souvisejících pracovněprávních předpisů.
--	--	--	---

	bez neorganických zásahů do celé řady dalších předpisů, nebo by je alespoň minimalizovala. <u>Tato připomínka je zásadní.</u>		
Ministerstvo pro místní rozvoj	Bez připomínek.		
Ministerstvo průmyslu a obchodu	Přikláníme se k právní úpravě problematiky whistleblowingu ve variantě C.	D	Vzato na vědomí. Volba varianty je ponechána na rozhodnutí vlády ČR.
Ministerstvo spravedlnosti	I. <u>Obecně</u> 1. Předložený materiál je možno považovat za dílčí přínos pro řešení některých otázek souvisejících s možnou právní úpravou ochrany oznamovatelů protiprávního jednání. Ministerstvo spravedlnosti podporuje doplnění právní úpravy týkající se oblasti ochrany oznamovatelů, nicméně některá řešení obsažená v předloženém materiálu nepovažuje za dostačující či vhodná. Doporučujeme proto předložený materiál dopracovat a upravit ve smyslu následujících připomínek. 2. Za diskutabilní považuje Ministerstvo spravedlnosti zejména způsob uvažované nové právní úpravy. Existují určité pochybnosti o tvrzení obsaženém v předloženém materiálu, že právní úpravu whistleblowingu lze nejvhodněji provést novým samostatným zákonem. Domníváme se, že samostatný zákon není nutný a mohla by postačovat pouze dílčí novelizace některých stávajících právních předpisů (např. zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, zákon č. 198/2009 Sb., o rovném zacházení a o právních prostředcích ochrany před diskriminací a o změně některých zákonů (antidiskriminační zákon). Dalším	D Z	Vzato na vědomí. Akceptováno. Na základě jednání s Ministerstvem spravedlnosti bude předkladatelem připravena novelizace antidiskriminačního zákona a s danou problematikou souvisejících pracovněprávních předpisů. Text byl upraven dle připomínky.

	důvodem nesouhlasu se samostatným zákonem je vazba na trestněprávní předpisy. Pokud by došlo ke komplexní právní úpravě whistleblowingu v jednom zákoně, mohlo být dojít k narušení komplexnosti úpravy trestního procesu, který je kodifikován v zákoně č. 141/1961 Sb., trestní řád, ve znění pozdějších předpisů. Případnou roztržičnost a nejednotnost úpravy trestního řízení jako celku pokládáme za nesrovnatelně větší problém, než je tomu v případě úpravy whistleblowingu. Z mezinárodních závazků patrně plyne pouze povinnost právně upravit danou problematiku (a to zejména ve vztahu k oznamování korupčních trestných činů ze strany zaměstnanců), nikoli však již povinnost upravit tuto oblast v samostatném zákoně. Požadujeme proto, aby úprava whistleblowingu byla řešena novelizací jednotlivých, zejména pracovněprávních předpisů. Tuto připomínku označujeme za zásadní. 3. Při volbě koncepce právní úpravy whistleblowingu doporučujeme při mezinárodním srovnání a inspiraci zahraničními právními úpravami přihlídnout k charakteru právních kultur, ve kterých se dané právní řády nacházejí. Komplexní úprava určité otázky v zemích jakými jsou např. Velká Británie nebo Spojené státy americké má své historické kořeny. V těchto právních řádech, které jsou součástí anglo-amerického systému práva, tedy odlišné právní kultury, nemůže dojít k narušení jednotnosti trestněprávní úpravy, neboť zde neexistují např. kodexy upravující komplexním způsobem		D Vzato na vědomí.
--	---	--	----------------------------------

	trestná jednání, jako je tomu v případě našeho trestního zákoníku. 4. Předkládaná analýza se poměrně podrobně věnuje problematice definice whistleblowingu. Na tyto úvahy však nenavazuje náležitý rozbor konkrétních navrhovaných změn, a to ani v obecné rovině. Ty nejzásadnější návrhy, týkající se např. vytvoření nového trestného činu, řešení postavení oznamovatele v trestním řízení, obrácení důkazního břemene v občanském soudním řízení, nejsou v Analýze vůbec obsaženy a jsou pouze naznačeny, a to velmi neurčitě a bez jakéhokoli bližšího zdůvodnění, v Příloze III.C. Analýza se dle našeho názoru opírá o nesprávný metodologický základ. Na str. 5 se v kap. 4.1 uvádí, že při přípravě právní úpravy by se měly nejdříve vymezit předpoklady, podmínky a postup při poskytování ochrany fyzické osobě, která oznámí protiprávní jednání, a až následně by se mělo rozhodnout o šíři působnosti právní úpravy. V takovém sledu však není vhodné postupovat, neboť předpoklady, podmínky a postup při poskytování ochrany fyzické osobě při oznamování se musí nepochybně odvíjet též od charakteru protiprávního jednání. 5. Z předložené analýzy dostatečně nevyplývá naléhavý důvod, který by vedl k obrácení důkazního břemene pro usnadnění postavení zaměstnance v soudním řízení v případě diskriminace z důvodu domáhání se svých práv nebo podání stížnosti či podnětu (dále jen „obrácení důkazního břemene“) a rozšíření	D Z	Akceptováno Text byl zpřesněn. Akceptováno a vysvětleno. Text byl upraven a zpřesněn dle připomínky.
--	---	---------------------------------	--

	procesních práv oznamovatele v občanském soudním řízení, při oznámeních protiprávních jednání (dále jen „rozšíření procesních práv“). V tomto ohledu požadujeme analýzu doplnit o rozhodné skutečnosti, které by průkazně a spolehlivě vedly k odůvodnění této legislativní úpravy spočívající v obrácení důkazního břemene a rozšíření procesních práv. Tuto připomínku označujeme za zásadní. II. <u>K jednotlivým částem materiálu</u> 1. V příloze III.C. se na str. 2 se navrhuji následující změny trestního zákoníku: a) dekriminalizace jednání oznamovatele, b) vytvoření nové skutkové podstaty úmyslného trestného činu křivého oznámení. Pokud jde o dekriminalizaci jednání oznamovatele, je nutné specifikovat, v čem spočívá současná „kriminalizace“ oznamovatele. Pokud se týče zavedení nového trestného činu křivého oznámení, není jasné, jaký by byl smysl takového řešení, a to zvláště v případě, že by připravovaná právní úprava upravovala pouze oznamování ve vztahu k trestněprávním jednáním. Současná právní úprava je v tomto směru naprosto dostačující. Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů, obsahuje v ustanovení § 345 trestný čin křivého obvinění. Za trestné jednání se považuje již pouhé lživé obvinění z trestného činu, jež spočívá v takovém jednání pachatele, které může mít za následek trestní stíhání individuálně určené osoby. Pokud pachatel jedná v úmyslu přivodit trestní stíhání, posuzuje se případ přísněji podle		Z Akceptováno a vysvětleno. Text byl zpřesněn. Na základě jednání předkladatele s Ministerstvem spravedlnosti bylo od návrhu ustoupeno. Text byl vypuštěn a bude vycházeno ze současné právní úpravy (§ 345 trestního zákoníku, možný i odstavec 2 tohoto trestného činu křivého obvinění).
--	---	--	---

	ustanovení § 345 odst. 2 trestního zákoníku. V případě, že by navrhovaná právní úprava oznamování dopadala i na jiná protiprávní jednání (např. správní delikty), je otázkou, zdali by postihování takových křivých obvinění nebylo v rozporu s principem <i>ultima ratio</i> a subsidiaritou trestní represe. V těchto případech však přichází v úvahu aplikace ustanovení § 184 trestního zákoníku, které upravuje trestný čin pomluvy, anebo pokud by takovými jednáními byla někomu (křivě obviněnému) způsobena alespoň vážná újma na jeho právech, přicházel by v úvahu trestní postih v rámci skutkové podstaty poškození cizích práv podle § 181 trestního zákoníku. <u>Požadujeme, aby z materiálu byl vypuštěn návrh na zavedení nového trestného činu křivého oznámení.</u> Pokud jde o křivé oznámení jiného protiprávního jednání než jednání trestného, lze použít současný § 49 odst. 1 písm. c) zákona o přestupcích. Toto ustanovení dopadá však pouze na křivé oznámení z přestupku. V této věci vidíme jako možnost, aby byla tato skutková podstata v rámci iniciativy vzniku nového právního předpisu rozšířena i na další protiprávní jednání, která nejsou trestná (tzn. např. na tzv. jiné správní delikty). Tyto připomínky označujeme za zásadní. 2. V příloze III.C. se na str. 2 navrhuje změna trestního řádu v tom směru, aby oznamovatel měl v trestním řízení stejné postavení jako utajený svědek. Institut utajeného (anonymního) svědka je upraven v ustanovení § 55 odst. 2 trestního řádu. Podmínky pro jeho užití jsou striktní (např. svědkovi hrozí v souvislosti s podáním svědectví újma na zdraví nebo jiné vážné nebezpečí porušení jeho základních práv,		Z Akceptováno. Na základě jednání předkladatele s Ministerstvem spravedlnosti bylo od tohoto návrhu ustoupeno. Text byl vypuštěn (budou využity současné instituty trestního práva).
--	---	--	---

	ochranu svědka nelze zajistit jinak apod.), neboť se jedná o institut, který zásadním způsobem zasahuje do práv obviněného na obhajobu a jde proti smyslu práva na veřejné projednání věci. Obžalovanému se tím omezuje možnost verifikovat pravdivost vůči němu směřující svědecké výpovědi, protože vylučuje možnost vyjádřit se k osobě svědka a k jeho věrohodnosti. Podle judikatury Ústavního soudu se musí ustanovení týkající se tohoto institutu vykládat přísně restriktivně. Tento institut by měl sloužit k boji státní moci zejména s organizovaným zločinem. Zavedení stejného nebo obdobného postavení pro oznamovatele jakékoli trestné činnosti, nebo dokonce jakýchkoli protiprávních jednání, by bylo v příkrém rozporu s ústavním pořádkem České republiky; konkrétně např. čl. 4 odst. 4 Listiny (princip přiměřenosti), čl. 37 odst. 3 Listiny (rovnost účastníků řízení), čl. 38 odst. 2 (zásada veřejnosti a kontradiktornosti řízení). Navrhovaná změna by byla i v rozporu s judikaturou Evropského soudu pro lidská práva. U oznamovatele trestného činu rovněž nevidíme důvod, proč by měl disponovat dalšími procesními právy (např. právo nahlížet do spisu) v případě, že nebude existovat odpovídající právní zájem. <u>Požadujeme, aby z materiálu byly vypuštěny návrhy na vyšší postavení oznamovatele (na úrovni utajeného svědka) a na stanovení práva oznamovatele nahlížet do spisu.</u> Tyto připomínky označujeme za zásadní. 3. Z textu kapitoly 4.5 není patrné, kdo bude příslušným externím orgánem pro přijímání oznámení o protiprávním či trestněprávním jednání. Doporučujeme doplnit.		D Akceptováno Text byl zpřesněn.
--	--	--	--

	4. V kapitole 5. předloženého materiálu (str. 11) jsou obsaženy návrhy řešení a jejich legislativní zakotvení. Jedná se o: - <i>obrácení důkazního břemene pro usnadnění postavení zaměstnance v soudním řízení v případě diskriminace z důvodu domáhání se svých práv nebo podání stížnosti či podnětu (občanský soudní řád), a</i> - <i>rozšíření procesních práv oznamovatele v občanském soudním řízení, při oznámeních protiprávních jednání. Opatření by mohlo spočívat v rozšíření možnosti provádění dokazování ze strany soudu, a tím by vedlo k posílení ochrany oznamovatele např. ve sporech o neplatnost výpovědi z pracovního poměru zejména v případě, ve kterém oznamovatel nemá dostatečné finanční prostředky na to, aby se nechal zastupovat advokátem, a není mu soudem ustanoven bezplatný advokát.</i> Jak již bylo řečeno u obecné připomínky, z předložené analýzy dostatečně nevyplývá důvod vedoucí k zavedení shora uvedených procesních postupů. Proto požadujeme, jak již bylo uvedeno výše, doplnit analýzu v tom směru, aby byly dostatečně odůvodněny navržené procesní změny. Pokud bude procesní úprava doplněna v intencích požadovaných návrhů, bylo by vhodné, aby navrhovaná změna byla ještě před vnějším připomínkovým řízením konzultována s Ministerstvem spravedlnosti, které	Z	Akceptováno a vysvětleno. Viz vysvětlení výše u připomínky I. 5. Institut obrácení důkazního břemene byl v materiálu ponechán a text byl doplněn. Institut rozšíření procesních práv byl vypuštěn.
--	--	-----------------	---

	je gestorem zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „občanský soudní řád“), a to především z důvodu, aby legislativní úprava byla koncepčně a terminologicky konformní se současnými ustanoveními a instituty občanského soudního řádu a nedošlo tak k terminologické či věcné neshodě. Současně upozorňujeme, že uplatnění obou opatření je nelogické a mohlo by vést k ochraně zaměstnavatelů, neboť v případě přenesení důkazního břemene na zaměstnavatele a rozšíření možnosti provádění dokazování ze strany soudu, nebude možné žalobě vyhovět pro neunesení důkazního břemene žalovaným (zaměstnavatelem). Tyto připomínky označujeme za zásadní.		
Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	Bez připomínek.		
Ministerstvo vnitra	Připomínky nezaslány.		
Ministerstvo zahraničních věcí	3. Popis situace - současný stav v České republice MZV navrhuje na str. 5 druhou větu ve 2. odstavci přeformulovat takto: "V případě České republiky se jedná o Občanskoprávní úmluvu Rady Evropy o korupci (čl. 9) a Trestněprávní úmluvu o korupci (čl. 22). Dále je ochrana oznamovatelů upravena v čl. 33 Úmluvy OSN proti korupci, kterou hodlá ČR ratifikovat." 4.1 Předmět úpravy MZV doporučuje doplnění analýzy o informaci, na které trestné činy by se ochrana oznamovatelů vztahovala.	D D	Akceptováno. Text byl upraven. Akceptováno. Předkladatel prozatím navrhuje neurčovat výčet trestných

	MZV preferuje variantu B předkládaného řešení problematiky, tedy právní úpravu, která by měla ukotvit předpoklady, podmínky a postup při poskytování ochrany fyzické osobě, která oznámí trestněprávní jednání a podstatnou měrou dopomůže k objasnění tohoto jednání nebo zjištění pachatele anebo jeho usvědčení.		činů (normativní text bude zpracován až na základě rozhodnutí vlády ve věci navrhovaných variantních řešení, zda se bude jednat o protiprávní či trestněprávní jednání). Prozatím je předpoklad úpravy na všechny trestné činy. Volba varianty je ponechána na rozhodnutí vlády ČR.
Ministerstvo zdravotnictví	Bez připomínek.		
Ministerstvo zemědělství	Ke zpracování právní úpravy doporučuji variantu A.	D	Vzato na vědomí. Volba varianty je ponechána na rozhodnutí vlády ČR.
Ministerstvo životního prostředí	Navrhovaná právní úprava může mít značně negativní dopad na zaměstnavatele a disponuje značným vyděračským potenciálem. Úprava může být zaměstnancem zneužita při hrozbě ztráty zaměstnání, ve snaze získat ochranu poskytovanou navrhovanou právní úpravou. Domnívám se také, že povinnost oznámit trestně právní jednání je již dostatečně zakotvena v existujících právních předpisech. Posílení ochrany oznamovatele navrhuje řešit v rámci stávajících právních předpisů. Z tohoto důvodu se také přikláním k tomu, aby problematiku „whistleblowingu“ nebyla navrhovaným způsobem upravována.	Z	Akceptováno částečně. Vysvětleno. Po absolvování četných konzultací s neziskovými organizacemi a jinými v problematice erudovanými subjekty, které se specializují na problematiku whistleblowingu a stejně tak na základě doporučení mezinárodních organizací jako OSN, Rada Evropy či OECD, dospěla analýza k závěru přijetí legislativních opatření. Případný vyděračský potenciál si předkladatel plně uvědomuje a bude brát toto potenciální riziko na zřetel především při tvorbě normativního textu. Při přípravě normativního textu budou eliminovány možnosti zaměstnance zneužít předmětný institut, přičemž již dnes, v případě volby varianty C existují instituty trestního práva (t.č. křivého obvinění, t.č. pomluvy), které obavy Ministerstva životního prostředí řeší, a v případě poskytnutí ochrany před ztrátou zaměstnání a zároveň existujícími objektivními důvody, které nebudou souviset se zaměstnancem učiněných oznámením protiprávního/trestněprávního jednání, taková ochrana

	Vypuštění 3. odstavce na straně 3 přílohy části III. B materiálu. Jedná se o text: „Nejznámějším českým oznamovatelem je Libor Michálek, bývalý ředitel Státního fondu životního prostředí (SFŽP), který v prosinci 2010 upozornil policii i veřejnost na skutečnosti, které nasvědčovaly korupčnímu jednání v souvislosti se SFŽP. Popsal zejména nátlak, kterému byl jako ředitel SFŽP vystaven ohledně některých veřejných soutěží a rovněž ohledně procesu ukládání volných peněžních prostředků SFŽP v bankách. Události nakonec vyústily v to, že Libor Michálek podal trestní oznámení, Pavel Drobil ho odvolal z funkce a záhy sám odstoupil z postu ministra životního prostředí. Tehdejší náměstek SFŽP navíc proti osobě pana Michálka podal trestní oznámení pro pomluvu a občanskoprávní žalobou mu vyhrožoval také ministr. Vzhledem k rozsahu a charakteru případu, který zasahoval až na nejvyšší místa, se objevily také snahy osobu pana Michálka mediálně dehonestovat. Byly proti němu vedeny výpady, ve kterých byl označován za „toho špatného“ namísto toho, aby byl jeho postup vyzdvižen.“ Odůvodnění: Vládní materiál nemůže obsahovat zavádějící informace, které jsou postavené na spekulacích a výpovědi jedné zúčastněné strany celého problému.	poskytnuta nebude (dohled k tomu příslušného orgánu). Na základě jednání s Ministerstvem spravedlnosti bude předkladatelem připravena novelizace antidiskriminačního zákona a s danou problematikou souvisejících pracovněprávních předpisů. Akceptováno částečně. Text byl ve spolupráci s MŽP přeformulován.
--	--	--

	Místo faktů jsou jako argument použity mediální zkratky, které neodpovídají skutečnosti. Příklad, který není dosud vyřešený a závěr příslušných institucí, které o něm rozhodují, se tedy nedá předjímat, nelze ve vládním materiálu použít jako relevantní argument pro legislativní úpravu. Předmět úpravy není dostatečně definující z hlediska působnosti, je třeba rozšířit o specifikaci organizace. V nabízených možnostech ani v dalším textu není definováno, zda se bude jednat o whistleblowing a ochranu oznamovatele v případě organizace veřejném i soukromém sektoru nebo pouze ve veřejném sektoru. Text návrhu definice je potřeba doplnit, po slově „jednání“ o „uvnitř organizace“. Definice není dostatečně vystihující.	Z Akceptováno. Text byl doplněn. Z Akceptováno. Text byl doplněn.	
Úřad vlády ČR - Kabinet vedoucího Úřadu vlády	Analýza zmiňuje v bodě 4.12 „Zapojení odborné veřejnosti a nevládní organizace, metodická pomoc“ možné rozšíření činností Úřadu vlády ČR o poskytování všeobecného veřejného poradenství ve všech záležitostech souvisejících s whistleblowingem a dále pak monitoring a pravidelné vyhodnocování fungování systému whistleblowingu a podporu jeho vylepšování. Úřad vlády ČR plní podle zákona č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy ČR, § 28, odst. 2 „úkoly spojené s odborným, organizačním a technickým zabezpečením činnosti vlády ČR a jejích orgánů“. Zavedení agendy všeobecného veřejného poradenství by tak bylo nejen v rozporu s tímto zákonem, ale i s programovým prohlášením vlády, které chce odstraňovat multiplicity ve státní správě, a šlo by také	Z Akceptováno. Text byl upraven ve smyslu připomínky.	

	proti aktuálnímu trendu redukce agend státní správy. Vzhledem ke zvýšeným nákladům na státní rozpočet, které by si zavedení této agendy vyžádalo – ačkoli v analýze vyčíslení jakýchkoli nákladů chybí – požadujeme tuto část vypustit. Obecné doporučující připomínky k Analýze whistleblowingu a ochrany oznamovatelů: 1) Schází definice, kde už končí whistleblowing a začíná účinná lítost. Analýza by měla jasně definovat, zda se whistleblowingem myslí upozornění na protiprávní jednání, o kterém oznamovatel ví, ale nijak se na něm nepodílí, anebo zda se ochrana v rámci whistleblowingu vztahuje i na situace, kdy se oznamovatel už aktivně podílí na protiprávním jednání a celou činnost ohlásí až následně, respektive ji ohlásí později než při první možné příležitosti, pokud měl prokazatelnou obavu, že by okamžité odmítnutí podílet se na takové činnosti pro něj znamenalo závažné problémy. 2) Předložená analýza nenabízí zaměstnancům motivaci pro využití interních procesů pro nahlášení protiprávního jednáním, respektive nemotivuje firmy k vytváření takových kanálů. Smyslem trestu by mělo být potrestání protiprávního jednání, ale také brzké navrácení do normálního života, což bude pro právnickou osobu při širším oznámení složitější. Kupříkladu oznámení skrze média, ale do značné míry i skrze příslušné orgány, na dlouhou dobu defamuje celou organizaci – nejen ty,		D Akceptováno. Text byl zpřesněn. D Vzato na vědomí. Analýza sama upozorňuje na to, že je nutné, aby zaměstnanci a zaměstnavatel zprvu hledali interními cestami možnost nápravy, pokud ovšem nastane protiprávní/trestněprávní stav, je nutné, aby byly nastaveny podle současné právní úpravy možnosti oznámení, ale též jejich ochrana (což by měla řešit nová právní úprava).
--	--	--	---

	kteří se na protiprávním jednání podíleli. Takové oznámení by mělo být vhodné pouze v tom případě, kdy je protiprávní jednání systémovým problémem celé organizace a ne selháním jednotlivce nebo jednotlivců. Výsledkem přijetí analýzy by neměla být povinnost, aby soukromé organizace zřizovaly interní whistleblowing kanály. Analýza by se však měla zabývat odstupňováním podmínek pro poskytnutí ochrany fyzickým osobám, které protiprávní jednání nahlásí, a to na základě toho, zda tyto osoby měly možnost před veřejným ohlášením využít interních organizačních kanálů. 3) Analýza současné právní situace se omezuje na konstatování, že chápání whistleblowingu je nejednotné, a právní úprava je tím pádem dnes roztržštěná. Takové tvrzení však samo o sobě bez podrobného zdůvodnění včetně podrobné analýzy aktuální právní situace není dostatečným odůvodněním pro vznik nové legislativy. Doporučujeme dopracovat kapitolu 3. „Popis situace – současný stav v ČR“. 4) Varianta C navrhovaná v rámci kapitoly 4.1 „Předmět úpravy“ analýzy říká, že „zákon upravuje předpoklady, podmínky a postup při poskytování ochrany zaměstnanci, který oznámí trestněprávní jednání a podstatnou měrou přispěje k objasnění tohoto jednání nebo ke zjištění pachatele a jeho usvědčení“. Vzhledem k celkovému popisu této varianty zřejmě mělo být specifikováno, že by se ochrana v takovém případě vztahovala na zaměstnance daného subjektu, který oznámí trestněprávní jednání v rámci daného subjektu. Obdobně doporučujeme upravit předkládací zprávu.		D Akceptováno. Text byl zpřesněn. D Akceptováno. Text byl upraven ve smyslu připomínky.
--	---	--	---

	5) V kapitole 4.6 „Speciální postup v případě nakládání s informacemi národní bezpečnosti“ považujeme za nutné blíže specifikovat, jaká „doplňující bezpečnostní opatření upravující postupy oznamování“ by mohla být přijata v případě, že by se oznámení týkalo „národní bezpečnosti“. 6) Kapitola 4.9 „Ochrana oznamovatele“ navrhuje, aby „se na jakékoli oznámení učiněné v souladu s příslušnou právní úpravou vztahovala imunita ve vztahu ke kázeňským řízením a odpovědnosti z hlediska trestního, občanského a správního práva“. Toto jde zřejmě výrazně nad rámec ostatních ustanovení, která zaručují spíše ochranu v rámci pracovněprávních vztahů a záruku anonymity. Pokud se pachatel již dopustí trestného činu a poté se k němu přizná, měl by takovou situaci řešit institut účinné lítosti a neměla by se na něj vztahovat celková imunita díky whistleblowingu. 7) Analýza de facto doporučuje přijetí varianty B nebo C, které se vztahují pouze na trestné činy. Doporučujeme proto doplnit analýzu o kapitolu, která přesně popíše vztah mezi připravovanou legislativou trestním zákoníkem, zejména § 367 a § 368 o nepřekažení trestného činu respektive o neoznámení trestného činu. 8) RIA uvádí pozitivní dopady předkládaného materiálu na mezinárodní konkurenceschopnost ČR, zároveň však neuvádí dopady na podnikatelské subjekty. Doporučujeme doplnit RIA o přehled dopadů na podnikatelské subjekty obdobně, jako jsou uvedeny	D Vzato na vědomí. Text je obecný úmyslně, jelikož se nemusí jednat „pouze“ o utajovanou informaci, ale o „bezpečnostní informaci“. Text byl zpřesněn. D Akceptováno. Text byl zpřesněn. D Vzato na vědomí. Text byl zpřesněn. Samotná analýza nechce doporučovat rozhodnutí o variantě, pouze je popisuje. Volba varianty je ponechána na rozhodnutí vlády ČR. D Akceptováno. Text byl doplněn.
--	--	--

	u dopadů na mezinárodní konkurenceschopnost.		
Úřad vlády ČR - zmocněnec vlády pro lidská práva	V rámci navrhovaných alternativních řešení se spíše přikláním k variantě B , která předpokládá zajištění ochrany oznamovatele – fyzické osoby , která oznámí trestněprávní jednání a podstatnou měrou dopomůže k objasnění tohoto jednání nebo zjištění pachatele anebo jeho usvědčení.	D	Vzato na vědomí. Volba varianty je ponechána na rozhodnutí vlády ČR.
Úřad vlády ČR - Odbor kompatibility	Bez připomínek.		
Ústavní soud	Připomínky nezaslány.		
Agrární komora České republiky	Připomínky nezaslány.		
Akademie věd České republiky	K části III. vládního materiálu uplatňujeme tyto doporučující připomínky a úpravy: 1. K bodu 3 – na str. 7 druhý odstavec – se domníváme, že uvedená obecná definice není definice whistleblowingu. Podle pravidel logiky správný tvar definice je: Whistleblowing je + genus proximum + differentia specifica. 2. K bodu 4.1 – na str. 8 poslední odstavec – upozorňujeme, že předmět se nerovná dopad, proto doporučujeme formulaci: ... vymezit předmět právní úpravy a jeho dopad. 3. K bodu 4.1 – na str. 9 poslední odstavec konec poslední věty – doporučujeme změnit formulaci ...by šlo.... Dosavadní „.... by se jednalo.“ Je germanismus. 4. K bodu 4.1 – na str. 10 první odstavec (varianta A), na str. 11 druhý odstavec (varianta B) a na str. 12 třetí odstavec (varianta C) – domníváme se, že toto není definice whistleblowingu, ale popis předmětu zákona.	D D D D	Vzato na vědomí. Akceptováno. Text byl v tomto smyslu upraven. Akceptováno. Text byl v tomto smyslu upraven. Vzato na vědomí.

	že alternativy mohou být jen dvě. Lepší by bylo uvést „tři varianty“.		
Asociace samostatných odborů	Po prostudování materiálu pro schůzi vlády „Analýza whistleblowingu a ochrany oznamovatelů“ Vám sdělujeme, že Asociace samostatných odborů nesouhlasí se zpracováním nové samostatné právní úpravy dané oblasti (poskytování ochrany oznamovatele protiprávního nebo trestněprávního jednání), ale doporučuje využít stávající právní předpisy (v oblasti trestní, správní, přestupkové a pracovněprávní), případně specifické požadavky zakomponovat do těchto předpisů prostřednictvím novelizací.	D	Akceptováno částečně. Vysvětleno. Po absolvování četných konzultací s neziskovými organizacemi a jinými v problematice erudovanými subjekty, které se specializují na problematiku whistleblowingu a stejně tak na základě doporučení mezinárodních organizací jako OSN, Rada Evropy či OECD, dospěla analýza k závěru přijetí legislativních opatření. Na základě jednání s Ministerstvem spravedlnosti bude předkladatelem připravena novelizace antidiskriminačního zákona a s danou problematikou souvisejících pracovněprávních předpisů.
Bezpečnostní informační služba ČR	1. <u>K bodu 4.1</u> - Předmět úpravy – varianty řešení (str. 6 a 7): Je zřejmé, že výběr varianty bude otázkou především politického rozhodnutí. Z hlediska své působnosti považuje Bezpečnostní informační služba (BIS) za nejvhodnější přijetí úpravy s nejširší působností, tj. varianty A – „ <i>Zákon upravuje předpoklady, podmínky a postup při poskytování právní ochrany fyzické osobě, která oznámí protiprávní jednání a podstatnou měrou přispěje k objasnění tohoto jednání nebo ke zjištění osoby, která takto protiprávně jedná či jednala, a nebo k jejímu usvědčení.</i> “. 2. <u>K bodu 4.2</u> – Institucionální zajištění (str. 8): V odstavci druhém tohoto bodu je uvedeno, že z hlediska kontroly v rámci služebního poměru příslušníků bezpečnostních sborů a vojáků z povolání má dodržování	D Z	Vzato na vědomí. Volba varianty je ponechána na rozhodnutí vlády ČR. Akceptováno. Text byl upraven, působnost GIBS zůstane v současné podobě (zpřesnění textu).

	služebněprávních předpisů kontrolovat Generální inspekce bezpečnostních sborů (GIBS) a Vojenská policie. Upozorňujeme, že ani jeden z těchto subjektů nedisponuje žádnými kompetencemi ve vztahu k příslušníkům BIS – viz vymezení působnosti GIBS v ustanovení § 2 zákona č. 341/2011 Sb., o Generální inspekci bezpečnostních sborů a o změně souvisejících zákonů. Působnost, kterou vykonává GIBS vůči příslušníkům ostatních bezpečnostních sborů, vykonávají v případě BIS pověřené orgány BIS – viz § 12 odst. 2 písm. f) zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů. Stejná situace je i u Úřadu pro zahraniční styky a informace. Z tohoto důvodu požadujeme upravit analýzu tak, že GIBS bude vykonávat kontrolu v rámci své zákonné působnosti a bezpečnostní sbory, které jsou z působnosti GIBS vyňaty, zajistí tuto kontrolu prostřednictvím svých pověřených orgánů.		
Českomoravská konfederace odborových svazů	Legislativní rada Českomoravské konfederace odborových svazů projednala na svém zasedání dne 24. dubna 2012 Analýzu whistleblowingu a ochrany oznamovatelů a analýzu zásadně odmítá jako celek a požaduje, aby bylo odstoupeno od záměru vypracovat návrh zákona, předpokládáný analýzou. Takový zákon by neohrozil občany nepoctivé, ale naopak by ohrozil občany poctivé. Byl by v rozporu nejen s dosavadními principy trestního práva, ale i s principy právního státu. Kdokoliv, kdo by chtěl z nečestných pohnutek někoho poškodit, by mohl oznámit jeho údajné, podle varianty A	Z	Neakceptováno. Předkladatel považuje tuto připomínku za důsledek nepochopení celého konceptu ochrany oznamovatelů protiprávního/ trestněprávního jednání a zároveň považuje za zarážející podobný postoj od organizace, jejíž posláním je ochrana mzdových, pracovních a životních podmínek a práv zaměstnanců. Předkladatel bude na základě proběhlého mezirezortního připomínkového řízení podporovat variantu C, přičemž navrhována bude ochrana oznamovatelům prostředky pracovního práva a rovněž prostřednictvím novelizace antidiskriminačního zákona.

	dokonce jakékoliv protiprávní jednání, podle varianty B a C jakékoliv trestněprávní jednání a měla by mu být poskytnuta veškerá ochrana, zatímco ten, proti komu by oznámení směřovalo, by se musel hájit a vlastně by ani neměl žádné prostředky na svou obranu. Jako typický příklad, kam by takový zákon mohl vést, poukazujeme na případ bývalé náměstkyně ministra pro místní rozvoj Věry Jourové, která byla nespravedlivě obviněna pro údajnou korupci, byla dlouhou dobu ve vazbě a nakonec bylo trestní stíhání proti ní zastaveno, protože k trestnému činu nedošlo. Mezitím ale byla vážně poškozena ve svém profesním i soukromém životě. V současné době požaduje po státu náhradu škody ve výši několika milionů Kč. Náhradu škody zaplatí daňoví poplatníci. Požadujeme, aby byly využívány dosavadní prostředky trestního práva (ve kterém už dnes existuje ochrana oznamovatele a svědka), případně i dalších právních odvětví, která jsou pro odhalování trestněprávního i jiného protiprávního jednání dostačující. Tuto připomínku považuje ČMKOS za zásadní.		Nevhodně je použit i případ náměstkyně Věry Jourové. Tento případ nebyl v žádném případě důsledkem ochrany oznamovatelů a neměl s whistleblowingem nic společného. Z pohledu předkladatele se jednalo o nešťastný případ, který nebyl vůbec ve formě oznámení, ovšem zřejmě v práci orgánů činných v trestním řízení.
Český báňský úřad	Bez připomínek.		
Český statistický úřad	ČSÚ k vypořádání a realizaci právní úpravy whistleblowingu a ochrany oznamovatelů s preferencí varianty A podporuje.	D	Vzato na vědomí. Volba varianty je ponechána na rozhodnutí vlády ČR.
Český telekomunikační úřad	Bez připomínek.		
Český úřad zeměměřický a katastrální	Bez připomínek.		

Družstevní asociace ČR	Bez připomínek.		
Energetický regulační úřad	Připomínky nezaslány.		
Finanční arbitr	Připomínky nezaslány.		
Grantová agentura ČR	Připomínky nezaslány.		
Hlavní město Praha	„Analýza whistleblowingu a ochrany oznamovatelů – nelegislativní návrh pro jednání vlády“ slouží jako základ pro definování a úpravu whistleblowingu, tedy ochrany oznamovatele při oznámení nelegálních či neetických jednání zaměstnavatele. Domnívám se, že není třeba tento jev řešit speciálním zákonem, a přikláním se k využití současné právní úpravy, která přináší dostatečné možnosti řešení tohoto jevu, ať už předpisy pracovního práva (zejm. zákoník práce a antidiskriminační zákon), či trestního práva (trestní zákoník a trestní řád). Nepovažuji za vhodné formulovat zvláštní úpravu v občanském soudním řádu či rozšíření procesních práv v trestním řízení u svědka, a činit tak současnou právní úpravu ještě složitější a nepřehlednější. Za důvody, které pro toto svědčí, je třeba považovat též nerozpracované mechanismy, které by měla nová právní úprava obsahovat, jakými jsou speciální úprava postupu orgánů činných v trestním řízení, procesní práva svědka v trestním řízení či obrácení důkazního břemene zaměstnance v občanském soudním řízení. Z výše uvedených důvodů proto považuji za vhodné využít současného legislativního stavu a důsledně aplikovat možnosti, které přináší, na jinak závažný fenomén, kterým whistleblowing je.	D	Akceptováno částečně. Vysvětleno. Po absolvování četných konzultací s neziskovými organizacemi a jinými v problematice erudovanými subjekty, které se specializují na problematiku whistleblowingu a stejně tak na základě doporučení mezinárodních organizací jako OSN, Rada Evropy či OECD, dospěla analýza k závěru přijetí legislativních opatření. Na základě jednání s Ministerstvem spravedlnosti bude předkladatelem připravena novelizace antidiskriminačního zákona a s danou problematikou souvisejících pracovněprávních předpisů.

Kancelář prezidenta republiky	Připomínky nezaslány.		
Kancelář Poslanecké sněmovny	Připomínky nezaslány.		
Kancelář Senátu	Připomínky nezaslány.		
Kancelář veřejného ochránce práv	Připomínky nezaslány.		
Konfederace umění a kultury	Bez připomínek.		
Konfederace zaměstnavatelů a podnikatelských svazů ČR	Připomínky nezaslány.		
Krajský úřad Jihomoravského kraje	Bez připomínek.		
Krajský úřad Jihočeského kraje	Připomínka 1 Podle názoru Jihočeského kraje „Analýza whistleblowingu a ochrany oznamovatelů“ nepoukázala na žádné nové skutečnosti, které by zakládaly důvody pro přijetí zvláštní právní úpravy k ochraně oznamovatelů protiprávních jednání, neboť dostatečná ochrana těchto oznamovatelů je již v právním řádu České republiky v současné době obsažena, ať se jedná o oblasti trestněprávní, správní či soukromoprávní, především pak oblast práva pracovního. Navíc je otázkou, zda do jednoho právního předpisu směřovat právní úpravu pocházející z veřejného práva a právní úpravu pocházející	D	Akceptováno částečně. Vysvětleno. Po absolvování četných konzultací s neziskovými organizacemi a jinými v problematice erudovanými subjekty, které se specializují na problematiku whistleblowingu a stejně tak na základě doporučení mezinárodních organizací jako OSN, Rada Evropy či OECD, dospěla analýza k závěru přijetí legislativních opatření. Na základě jednání s Ministerstvem spravedlnosti bude předkladatelem připravena novelizace antidiskriminačního zákona a s danou problematikou

	ze soukromého práva. Z toho důvodu se nejeví jako vhodný postup, nesystémově slučovat všechny tyto instituty do nového právního předpisu, zvláště pak za té situace, že většina prostředků k ochraně oznamovatelů se musí nutně používat v rámci jednotlivých řízení, která jsou upravena různými právními předpisy. Připomínka 2 Rovněž lze konstatovat, že materiál ve variantách A) a B) poněkud přesahuje rámec pojmu „whistleblowing“, když uvádí, že by se mohl vztahovat na všechny fyzické osoby. „Whistleblowing“ ve své podstatě znamená, že zaměstnanec určité společnosti či organizace, upozorní příslušný orgán, oprávněný k prověření konkrétního oznámení, na nezákonné praktiky na pracovišti, které se dějí se souhlasem jeho nadřízených a směřují proti veřejnému zájmu či ohrožují veřejnost, s tím, že oznamovatel jedná v dobré víře a nesleduje vlastní prospěch a že situaci nelze vyřešit interními postupy společnosti či organizace. Při nejširším vymezení možné regulace v budoucnu navrhované právní úpravy „whistleblowingu“ (varianta „A“) však lze dovést, že by tato právní úprava nepostihovala jen trestněprávní problematiku, ale vztahovala by se i na problematiku správních deliktů a přestupkového práva, problematiku pracovněprávních vztahů, tedy na protiprávní jednání vznikající ve všech oblastech práva. Pak je však otázkou, zda je vůbec skutečně nutné zavádět v současné době do právního řádu České republiky novou právní úpravu, neboť současný právní řád umožňuje	souvisejících pracovněprávních předpisů. D Vzato na vědomí. Volba varianty je ponechána na rozhodnutí vlády ČR. Předkladatel bude na základě proběhlého mezirezortního připomínkového řízení podporovat variantu C, přičemž navrhována bude ochrana oznamovatelům prostředky pracovního práva a rovněž prostřednictvím novelizace antidiskriminačního zákona.
--	--	--

	oznámení protiprávního jednání v poměrně široké míře, stejně tak obsahuje nemalou ochranu jejich oznamovatelů; níže lze zmínit ve stručnosti příkladmo nejdůležitější z nich: 1) Pracovní právo V případě podezření na porušování pracovněprávních předpisů se lze bezpochyby obracet na příslušné Úřady práce a Inspektoráty práce. V případě, že oznamovatelem porušování pracovněprávních předpisů je zaměstnanec, je povinen kontrolor podle § 8 zákona č. 251/2005 Sb. o inspekci práce, ve znění pozdějších předpisů, povinen zachovávat mlčenlivost o totožnosti toho, kdo podával podnět k provedení kontroly. I v případě, že by se zaměstnavatel dozvěděl o totožnosti oznamovatele, pak je ochrana zaměstnance dána dostatečně taxativně vyjmenovanými důvody pro podání výpovědi, možností odmítnout výkon práce, pokud by byl její výkon v rozporu s právními předpisy, zákazem diskriminace jednotlivých zaměstnanců apod. Pokud se týká protiprávních jednání na pracovišti, měly by tuto eventualitu řešit především vnitřní předpisy konkrétní organizace. 2) Správní právo - správní delikty V případě podezření ze spáchání přestupku či jiného správního deliktu je oznamovatel (a může být i v postavení zaměstnance) tohoto jednání oprávněn obrátit se se svým podezřením na Policii ČR či na jiné instituce, které jsou věcně a místně příslušné přestupek projednat podle zvláštních právních předpisů. Stejně tak jako v předchozím případě má oznamovatel právo	
--	---	--

	podat anonymní podnět k projednání některé věci (v současné době jsou správními úřady anonymní podání bez zjevných problémů prošetřována), případné oznámení s uvedením jeho jména a příjmení mu nesmí být k tíži, resp. nesmí mít dopad do jeho pracovněprávního vztahu či soukromého života (obdobně viz výše); nicméně správní trestání patrně nebude tím okruhem, v rámci něž by se především případná oznámení rekrutovala. 3) Trestní právo - přečiny a trestné činy V případě, že má konkrétní oznamovatel (a může být i v postavení zaměstnance) podezření na to, že byl spáchán přečin nebo trestný čin, může se obrátit se svým podezřením na orgány Policie ČR nebo státní zastupitelství. V případě, že oznamovateli či osobám jemu blízkým hrozí v souvislosti s podáním svědectví o způsobeném trestném činu škoda na zdraví, nebo závažná újma na jejich základních lidských právech a svobodách, může být v trestním řízení využit institut utajeného svědka, stejně jako výše může být učiněno i anonymní podání k prošetření okolností, zda byl trestný čin či přečin skutečně spáchán. V trestním zákoníku je navíc obsaženo i ustanovení, které postihuje nepřekážení trestných činů, které jsou v tomto ustanovení uvedeny (viz § 367 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů) a ustanovení postihující neoznámení trestných činů (viz § 368 stejného zákona), jedná se tedy o taková ustanovení, která upravují povinnost překazit či oznámit trestné činy, o kterých se osoba hodnověrným způsobem dozví, tedy povinnost oznamovatele oznamovat či dokonce jednáním překazit	
--	---	--

	zde vymezené trestné činy, lze tedy uvést, že se jedná o jistou povinnou formu „whistleblowingu.“ Nová právní úprava tak bude, s ohledem na její možné zacílení a převážnou povahu protiprávních jednání, kterých se bude dotýkat, tak bude podle našeho názoru právní úpravou nadbytečnou. Nicméně některá navrhovaná opatření lze bezpochyby využít pro jejich implementaci do stávajících právních předpisů, jako je např. rozšíření postavení svědka spočívající v možnosti nahlížet do spisu, právo na vydání opisu protokolu jednání, obrácení důkazního břemene pro usnadnění postavení zaměstnance v případě diskriminace z důvodu domáhání se svých práv (viz § 133a zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů). Připomínka 3 Pokud by však bylo rozhodnuto o dalších pracích na navrhované právní úpravě, lze jednoznačně doporučit variantu „C“ předloženého materiálu. Doporučení varianty „C“ vychází v první řadě především z toho, že by tím byl patrně naplněn smysl a účel „whistleblowingu“, neboť zákon by se vztahoval na zaměstnance, kteří oznámí určité trestněprávní jednání, o kterém se nutně dozvídají především proto, že jsou uvnitř konkrétní společnosti či organizace a k takovým informacím získají z tohoto titulu přístup. V druhé řadě by se pak zákon vztahoval pouze na trestně právní jednání, tedy ta nejzávažnější protiprávní jednání, na jejichž postihování má společnost největší zájem, neboť právě trestní právo slouží k ochraně jejích nejdůležitějších zájmů a slouží jak, a především, k prevenci společensky		D Vzato na vědomí. Volba varianty je ponechána na rozhodnutí vlády ČR.
--	--	--	---

	nejzávažnějších protiprávních jednání, tak případné následné represí. Závěr S ohledem na výše uvedené doporučujeme ke zvážení, zda je skutečně nutné zavádět do právního řádu České republiky další novou právní úpravu a nové právní instituty za situace, že současný právní řád České republiky obsahuje dostatek nástrojů, jak chránit oznamovatele protiprávních jednání.		
Krajský úřad Kraje Vysočina	<u>Připomínka k materiálu jako celku:</u> Navrhujeme nepředkládat nový zákon, ale novelizovat příslušná ustanovení právních předpisů, která se dané problematiky dotýkají. Podle našeho názoru není adekvátním řešením vytvoření nového zákona postihující danou problematiku, která je již nyní řešena např. zákoníkem práce, antidiskriminačním zákonem, trestním zákoníkem apod. Doporučujeme proto do materiálu začlenit další variantu spočívající v nulové variantě se současnou novelizací příslušných ustanovení souvisejících právních předpisů, která by byla vyhodnocena jako nejpřínosnější v dané situaci.	D	Akceptováno částečně. Vysvětleno. Po absolvování četných konzultací s neziskovými organizacemi a jinými v problematice erudovanými subjekty, které se specializují na problematiku whistleblowingu a stejně tak na základě doporučení mezinárodních organizací jako OSN, Rada Evropy či OECD, dospěla analýza k závěru přijetí legislativních opatření. Na základě jednání s Ministerstvem spravedlnosti bude předkladatelem připravena novelizace antidiskriminačního zákona a s danou problematikou souvisejících pracovněprávních předpisů.
Krajský úřad Karlovarského kraje	Bez připomínek.		
Krajský úřad Královéhradeckéh o kraje	Bez připomínek.		
Krajský úřad Libereckého kraje	Bez připomínek.		
Krajský úřad	Bez připomínek.		

Moravskoslezské ho kraje			
Krajský úřad Olomouckého kraje	Bez připomínek.		
Krajský úřad Pardubického kraje	Ze tří alternativ popsaných v bodu 6 doporučujeme využít nulové varianty. Dle našeho názoru není nutné přijímat novou právní úpravu a lze předmětnou problematiku vyřešit případnou modifikací stávajících právních předpisů zejména v oblasti trestního a pracovního práva. Již současná právní úprava zákazu diskriminace (antidiskriminační zákon, zákoník práce) zakazuje jakoukoli formu diskriminace. Do této rozsáhlé množiny lze tedy pojmout i případy, kdy by k diskriminačnímu jednání docházelo z důvodu oznámení příslušných okolností. Z pohledu trestněprávní oblasti lze již nyní v rámci procesních pravidel definovat nástroje sloužící k ochraně oznamovatele, popř. svědka. Závěr Domníváme se, že k řešení předmětné problematiky není nutné přijímat novou právní úpravu a lze vycházet s právní úpravy stávající, u které by došlo k mírné modifikaci.	D	Akceptováno částečně. Vysvětleno. Po absolvování čtených konzultací s neziskovými organizacemi a jinými v problematice erudovanými subjekty, které se specializují na problematiku whistleblowingu a stejně tak na základě doporučení mezinárodních organizací jako OSN, Rada Evropy či OECD, dospěla analýza k závěru přijetí legislativních opatření. Na základě jednání s Ministerstvem spravedlnosti bude předkladatelem připravena novelizace antidiskriminačního zákona a s danou problematikou souvisejících pracovněprávních předpisů.
Krajský úřad Plzeňského kraje	Připomínky nezaslány.		
Krajský úřad Středočeského kraje	Bez připomínek.		
Krajský úřad Ústeckého kraje	<i>Ústecký kraj navrhuje</i> na základě zpracované analýzy akceptovat formu specializovaného právního předpisu dle „Varianty C“.	D	Vzato na vědomí. Volba varianty je ponechána na rozhodnutí vlády ČR.

	Varianta C spočívá ve zpracování právní úpravy oznamování trestněprávních jednání s úpravou ochrany oznamovatelů - zaměstnanců. Definice whistleblowingu by byla následující: „<i>Zákon upravuje předpoklady, podmínky a postup při poskytování ochrany zaměstnanci, který oznámí trestněprávní jednání a podstatnou měrou přispěje k objasnění tohoto jednání nebo ke zjištění pachatele a jeho usvědčení.</i>“ Souhlasíme se zdůvodněním uvedeném v předloženém materiálu, tj. že <i>„Úprava na celou škálu protiprávních jednání (i správněprávních, např. přestupky) se sice jeví jako ambiciózní, ale v podmínkách českého právního řádu je málo reálná. Schůdnější se jeví cesta zpracovat právní úpravu dopadající při oznamování trestněprávního jednání. Tedy zúžení ochrany oznamovatelů na trestné činy“.</i>		
Krajský úřad Zlínského kraje	Bez připomínek.		
Národní bezpečnostní úřad	<u>Obecně</u> Národní bezpečnostní úřad vítá pozitivně snahu o právní regulaci ochrany oznamovatelů protiprávního, respektive trestněprávního jednání, kteří podstatnou měrou přispějí k objasnění tohoto jednání nebo ke zjištění pachatele a jeho usvědčení. Vzhledem ke skutečnosti, že převážná většina opatření, které Analýza whistleblowingu a ochrany oznamovatelů (dále jen „Analýza“) navrhuje, bude realizována formou novelizace stávajících právních předpisů, doporučujeme zvážit, zda je nezbytné přijmout	D	Akceptováno Na základě jednání s Ministerstvem spravedlnosti bude předkladatelem připravena novelizace antidiskriminačního zákona a s danou problematikou souvisejících pracovněprávních předpisů. Text byl upraven dle připomínky.

	zcela nový zákon regulující whistleblowing nebo začlenit příslušnou novou právní úpravu do stávajících právních předpisů (antidiskriminační zákon, zákoník práce apod.). <u>Konkrétně</u> K bodu 4.6 – Speciální postup v případě nakládání s informacemi národní bezpečnosti Předložená Analýza předpokládá přijetí doplňujících bezpečnostních opatření pro případ, kdy by se oznámení týkalo národní bezpečnosti s odkazem na zákon č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti, ve znění pozdějších předpisů. Národní bezpečnostní úřad je ústředním správním úřadem vykonávajícím působnost v oblasti ochrany utajovaných informací a bezpečnostní způsobilosti. Úprava speciálního postupu v případě nakládání s utajovanými informacemi by tak zasáhla do působnosti Národního bezpečnostního úřadu. S ohledem na skutečnost, že návrh Analýzy neobsahuje návrh konkrétních bezpečnostních opatření, požadujeme Analýzu doplnit o jejich upřesnění, aby měl Národní bezpečnostní úřad možnost se k těmto novým bezpečnostním opatřením relevantně vyjádřit, popřípadě navrhuje zahrnout Národní bezpečnostní úřad mezi subjekty podílející se na přípravě nové právní úpravy (Kapitola 5 – Návrh řešení – legislativní zakotvení) za účelem kontroly a spolupráce při formulování doplňujících bezpečnostních opatření. Tuto připomínku považujeme za zásadní.		
Nejvyšší	1. K bodu 4.1 variantám B. a C. (str. 6 a 7)	Z	Akceptováno. Text byl zpřesněn. Při dalších krocích, kdy bude zpracováván normativní text, bude NBÚ přizván ke spolupráci (viz i návrh usnesení vlády o spolupráci).

kontrolní úřad	Omezení oznamování jen na trestněprávní jednání a zaměstnance jako oznamovatele by bylo diskriminační pro ostatní občany - fyzické osoby, které zaměstnanci nejsou. Potencionální represe může nastat nejen v případě vztahu oznamovatel - zaměstnavatel (nadřízený oznamovatele), ale i ve vztahu oznamovatel (občan) - jakákoli protiprávně jednající osoba, resp. organizace. Motivace pro oznamování protiprávního jednání by v tomto případě chyběla, protože by neexistovala záruka neprozrazení totožnosti oznamovatele a zajištění jeho ochrany. Doporučujeme proto zvolit variantu A, tj. úpravu ochrany oznamovatelů - fyzických osob. U všech navržených variant definice whistleblowingu doporučujeme zvážit, zda je nutné vázat ochranu oznamovatele na splnění podmínky, že oznamovatel musí podstatnou měrou přispět k objasnění protiprávního jednání nebo ke zjištění osoby, která protiprávně jednala, nebo k jejímu usvědčení. Takto formulovaná podmínka je pro oznamovatele odrazující. Navíc není zcela zřejmé, kdo a v jaké fázi případu bude splnění podmínky „podstatné míry“ posuzovat, a v jaké fázi tedy bude oznamovateli případná ochrana poskytnuta. Domníváme se, že by bylo vhodnější ochranu vázat na podmínku, že oznamovatel má, je ochoten a může poskytnout doklady, kterými alespoň částečně doloží opodstatněnost svých tvrzení, a to bez ohledu na to, jaký bude konečný výsledek šetření. 2. K bodu 4.9 (str. 10) Domníváme se, že poskytnutí ochrany jen po dobu vedení řízení není dostačující. Anonymita oznamovatele by měla	D Vzato na vědomí. Volba varianty je ponechána na rozhodnutí vlády ČR. D Akceptováno. Text byl zpřesněn, ne jako forma dopomoci k objasnění, ale ke spolupráci s příslušnými orgány. Jenom pouhé oznámení oznamovatele by nemělo mít za následek okamžité nastavení ochrany a dalších institutů, ale až samotná spolupráce oznamovatele s příslušnými orgány (aktivní pomoc). D Vzato na vědomí. Není možné oznamovatele „chránit“ donekonečna. Proto
----------------	---	---

	být zachována trvale. Když oznámený bude mít možnost zjistit totožnost oznamovatele, může represe nastat i po ukončení řízení. V případě, kdy zajištění anonymity není možné (např. když oznamovatel podá svědeckou výpověď) by měla být uplatněna vyšší míra ochrany, ale s omezeními přiměřenými danému případu.		předkladatel považuje dobu řízení za dostatečnou. Text byl zpřesněn.
Nejvyšší soud	Uvedené „střední“ řešení v podobě nové samostatné právní úpravy do jisté míry eliminuje nevýhody zbývajících krajních přístupů, tj. Verze A a Verze C. Podporovaná Verze B je i v souladu se zásadou <i>subsidiarity trestní represe</i>, jak je vymezena v § 12 odst. 2 zák. č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů, a jak plyne z principu chápání trestního práva jakožto <i>ultima ratio</i>. Pokud se jedná o <i>subjekt oznamovatele</i> a jeho ochranu, doporučuje TK NS zvážit jeho rozšíření i o osoby právnické. Od věci by nemuselo totiž být oznámení učiněné např. dceřinou společností jakožto právnickou osobou o protiprávním jednání, jehož se dopustila společnost mateřská, zakládajícím skutkovou podstatu některého z trestných činů vyjmenovaných v § 7 zákona č. 418/2011 Sb., o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim. Navrhované doplnění definice whistleblowingu by tak korespondovalo s novou právní realitou založenou citovaným zákonem. TK NS nenalézá žádný rozumný a přesvědčivý důvod, proč by tomu tak být nemělo.	D	Vzato na vědomí. Volba varianty je ponechána na rozhodnutí vlády ČR. Vzato na vědomí.
Nejvyšší správní soud	Připomínky nezaslány.		
Rada pro	Připomínky nezaslány.		

rozhlasové a televizní vysílání			
Správa státních hmotných rezerv	Bez připomínek.		
Státní úřad pro jadernou bezpečnost	Připomínky nezaslány.		
Svaz měst a obcí České republiky	Předložená analýza whistleblowingu a ochrany oznamovatelů popisuje tři varianty řešení, ze kterých Svaz preferuje variantu B. Tato varianta navrhuje právní úpravu, která by měla zakotvit předpoklady, podmínky a postup při poskytování ochrany fyzické osobě, která oznámí trestněprávní jednání a podstatnou měrou dopomůže k objasnění tohoto jednání nebo zjištění pachatele anebo jeho usvědčení. Tato varianta se vztahuje pouze na trestněprávní jednání. Úprava zahrnující celou škálu protiprávních jednání (např. správněprávní), je velmi široká a v našem právním řádu málo reálná. Z tohoto důvodu se jeví vhodnější zpracování právní úpravy, která bude obsahovat pouze oblast trestněprávní. V oblasti správněprávní při předcházení korupčnímu jednání se oznamovatelé i v současné době mohou obracet se svými stížnostmi na celou řadu orgánů např. obecní úřady, protikorupční linky, veřejného ochránce práv. Efektivnějším řešením v této oblasti je proto podpora stávajících institutů např. protikorupčních linek a protikorupční poradny.	Z	Neakceptováno. Volba varianty je ponechána na rozhodnutí vlády ČR. Předkladatel bude na základě proběhlého mezirezortního připomínkového řízení podporovat variantu C, přičemž navrhována bude ochrana oznamovatelům prostředky pracovního práva a rovněž prostřednictvím novelizace antidiskriminačního zákona.
Technologická agentura	Připomínky nezaslány.		
Unie zaměstnavatelský	Připomínky nezaslány.		

ch svazů ČR			
Úřad pro ochranu hospodářské soutěže	Bez připomínek.		
Úřad pro ochranu osobních údajů	Obecně Úřad pro ochranu osobních údajů odmítá materiál jako celek. Obecně lze uvést, že na základě parciálních tvrzení některých zájmových subjektů se prosazuje zavedení speciální regulace whistleblowingu v České republice, ačkoliv důvody, které k tomu vedou, jsou částečně nedoložené a částečně zkreslené. Institucionální zakotvení anonymního udavačství je z principu špatné, v rozporu s tradicí evropského (kontinentálního) práva a přispívá k plíživému rozšíření sledovací (angl. <i>surveillance society</i>) a vzájemně si nedůvěřující společnosti. Má-li dojít ke změně paradigmatu, mělo by k tomu dojít přirozeně, cestou judikatury, nikoliv sociálním inženýrstvím zákonodárného sboru. Nebude-li tato zásadní námitka akceptována, ÚOOÚ uvádí následující zásadní obecné připomínky k nedostatkům materiálu: 1. <i>Whistleblowing</i> je nezbytné česky pojmenovat. Je nevhodné v českém právním řádu používat anglicismy. Nabízí se pojem <i>shození</i> či <i>oznamování</i> či <i>informování</i> a <i>whistleblower</i> by měl být odvozeně od toho pojmenován jako <i>shazovač, oznamovatel</i> či <i>informátor</i>. 2. Není dostatečně zhodnocena stávající právní úprava a možnost právní úpravy whistleblowingu v rámci stávajících právních předpisů. Naopak je bez bližšího zdůvodnění jednoznačně preferována úprava whistleblowingu ve zvláštním zákoně, ačkoli argumenty,	Z Neakceptováno. ÚOOÚ od připomínky ustupuje. Po absolvování četných konzultací s neziskovými organizacemi a jinými v problematice erudovanými subjekty, které se specializují na problematiku whistleblowingu a stejně tak na základě doporučení mezinárodních organizací jako OSN, Rada Evropy či OECD, dospěla analýza k závěru přijetí legislativních opatření. Na základě jednání s Ministerstvem spravedlnosti bude předkladatelem připravena novelizace antidiskriminačního zákona a s danou problematikou souvisejících pracovněprávních předpisů. Z Akceptováno. Je používán český pojem „oznamovatel“. Z Akceptováno. Na základě jednání s Ministerstvem spravedlnosti bude předkladatelem připravena novelizace antidiskriminačního zákona a s danou problematikou souvisejících pracovněprávních předpisů.	

	proč by tomu tak mělo být, buď chybí zcela nebo nejsou dostatečně přesvědčivé. 3. Zákonné zakotvení whistleblowingu může vést k poškození důvěry mezi zaměstnavatelem a zaměstnanci. Důsledkem pak bude další rozšíření sledování a obecně poškozování soukromí zaměstnanců na pracovišti. Je nezbytné tato rizika při přípravě právní úpravy zohlednit. 4. V osnově usnesení bodu II.1 se slova „právní úpravy“ nahrazují slovy „věcného záměru zákona o regulaci“. Standardním legislativním krokem je vypracování věcného záměru. Toto není ani vhodné, ani smysluplné přeskakovat. 5. V osnově usnesení bodu II.2 za slovo „vedoucím“ vkládají slova „vládě podřízených“. Předkladatel nerozlišuje mezi vládě podřízenými správními úřady, jako jsou ministerstva, Český úřad zeměměřický a katastrální, Český báňský úřad, Úřad průmyslového vlastnictví, Správa státních hmotných rezerv, Státní úřad pro jadernou bezpečnost, Národní bezpečnostní úřad, Energetický regulační úřad, Český telekomunikační úřad, Grantová agentura České Republiky a Technologická agentura České republiky, a vládě nepodřízenými správními úřady, k nimž patří Český statistický úřad, Úřad pro ochranu hospodářské soutěže, Úřad pro ochranu osobních údajů,		Text byl upraven dle připomínky. Z Akceptováno jinak. Bude zajištěna ochrana pracovněprávního poměru oznamovatele a obrácení důkazního břemene v neprospěch zaměstnavatele. ÚOOÚ s vypořádáním souhlasí. Z Neakceptováno. Záměrem předkladatele je zavést institut oznamování do českého právního řádu v co nejkratší době. Proto by mělo být přistoupeno přímo ke zpracování normativního textu (návrh usnesení vlády předpokládá úzkou spolupráci s příslušnými úřady, tedy i spolugestorem). Obdobně k tomuto přistoupila Slovenská republika, v lednu tohoto roku (ovšem vinou voleb nebyl zákon schválen). ÚOOÚ od připomínky ustupuje. Z Akceptováno jinak. Text návrhu usnesení byl změněn. ÚOOÚ s vypořádáním souhlasí.
--	--	--	---

	Rada České republiky pro rozhlasové a televizní vysílání, Nejvyšší kontrolní úřad a Česká národní banka. V případě, že by vláda ukládala úkoly vládě nepodřízeným správním úřadům (ÚOOÚ), byla by ohrožena nezávislost ÚOOÚ. Čl. 28 odst. 1 al. 2 směrnice o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů stanoví: „Tyto orgány plní úkoly, kterými jsou pověřeny, zcela nezávisle.“ ESD rozhodl v <i>Evropská komise v. Německo</i>, CELEX: 62007J0518, že národní úřady pro ochranu osobních údajů nesmějí být vládě podřízeny. Obdobné rozhodnutí se očekává v <i>Evropská komise v. Rakousko</i>, sp. zn. C-614/10. <u>K jednotlivým ustanovením</u> 1. Definice na pp. 4 a 7 je příliš obecná. Zahrnuje i veškerá udání (tj. trestní oznámení) a jiné stížnosti, takže by bylo nutné komplikovaně řešit souběh těchto právních úprav. 2. Na p. 6 věty: „Jediný právní předpis, ve kterém je poněkud „náhodně“ whistleblowing přímo zmíněn, je novela vyhlášky České národní banky o obezřetném podnikání, která byla přijata při transpozici evropské směrnice související s regulatorními reformami finančního trhu. V tomto předpise je whistleblowing označován jako mechanismus sdělování významných obav zaměstnanců ohledně funkčnosti a efektivnosti řídicího a kontrolního systému mimo běžné informační toky, dostupný pro všechny zaměstnance, přičemž v případě využití mají zaměstnanci právo na zachování		D Neakceptováno. Definice je obecná úmyslně. Rozhodnutí, která varianta bude realizována je na vládě. D Akceptováno. Text byl zpřesněn na základě připomínky ČNB.
--	---	--	---

	důvěrnosti.“ znějí: „Jediný právní předpis, ve kterém je whistleblowing přímo zmíněn, je § 34 odst. 2 vyhlášky ČNB č. 123/2007 Sb., o pravidlech obezřetného podnikání bank, spořitelních a úvěrních družstev a obchodníků s cennými papíry, ve znění pozdějších předpisů, který zní: „Pokud povinná osoba zavede mechanismus sdělování významných obav zaměstnanců ohledně funkčnosti a efektivnosti řídicího a kontrolního systému mimo běžné informační toky (whistle-blowing), zajistí dostupnost tohoto mechanismu pro všechny zaměstnance a právo na zachování důvěrnosti zdroje v případě, že tohoto mechanismu zaměstnanec využije,“ kam čl. I bod 48 novely č. 380/2010 Sb. vložil klíčové slovo „whistleblowing“.“ Text by měl být dostatečně přesný a určitý. 3. K bodu 4.1) V bodě 4.1 jsou nastíněny možné varianty působnosti úpravy whistleblowingu. ÚOOÚ se jednoznačně přiklání k variantě B, ale je třeba ji dopracovat, zejména vyřešit souběh s §§ 367 a 368 nového trestního zákoníku. Varianta A by mohla vést k přílišnému rozšíření whistleblowingu a to i u takových protiprávních skutečností, jako je např. úmyslné nedodržení obchodní smlouvy. Veřejný zájem na řešení těchto problémů nelze považovat za natolik zásadní, aby odůvodňoval zvláštní ochranu whistleblowerů. Varianta C pak zúžením možných whistleblowerů na zaměstnance nesystematicky a bez relevantního zdůvodnění omezuje možný dopad dané právní úpravy. 4. K bodu 4.4) Problematika interního whistleblowingu (bod 4.4) by neměla být vůbec právně	D D	Neakceptováno. Volba varianty je ponechána na rozhodnutí vlády ČR. Neakceptováno. S tímto názorem předkladatel souhlasí. Jako jeden
--	--	---------------------------------	---

	regulována. Je věcí samotných zaměstnavatelů, zda se rozhodnou nastavit takové mechanismy, aby zaměstnanci byli motivováni (nebáli se) oznamovat protiprávní jednání zaměstnavatelů. 5. K bodu 4.5) Právní řád reguluje již dnes možnost podat trestní oznámení na policii nebo státní zastupitelství. Navrhovatelé sami tvrdí, že by nová právní úprava neměla vést k zřízení žádných zvláštních úřadů. Není zřejmé, jaké další možnosti podání mají navrhovatelé na mysli. 6. K bodu 4.7) V trestním právu má již dnes oznamovatel právo být informován o tom, jak bylo s jeho trestním oznámením naloženo. Není zřejmé z jakého důvodu a jakým konkrétním způsobem by se měla oprávnění oznamovatelů rozšiřovat nebo upravovat. 7. K bodu 4.8) Z návrhu není zřejmé, zda se navrhovatelé kloní k dobrovolnosti či povinnosti oznamovat. Nesplnění povinnosti oznamovat nebo překážet konkrétně vyjmenovaným trestným činům je již dnes možné sankcionovat podle §§ 367 a 368 nového trestního zákoníku. 8. K bodu 4.9) Ochrana by se podle návrhu měla vztahovat na oznamovatele i v případech, kdy odmítá domněle protiprávní nebo trestněprávní jednání. Domněnka protiprávnosti je přitom subjektivním názorem zaměstnance a je jen obtížně prokazatelné, co bylo skutečnou motivací zaměstnance pro odmítnutí plnění pracovního úkolu. Zavedení této možnosti tak představuje	ze způsobů oznamování je však nutné, aby bylo v analýze uvedeno. D Neakceptováno. Text v analýze je myšlen obecně. Nová právní úprava nenavrhuje nová místa, kam se mají oznamovatelé obracet se svými podáními. D Akceptováno. Text byl změněn na základě konzultací s MSp. D Neakceptováno. Oznamování je povinností u vybraných trestných činů, oznamovatel ale musí mít jistotu, že na něm ze strany zaměstnavatele nebude vykonána msta. D Neakceptováno.
--	---	---

	nesystematické a nevyvážené oslabení postavení zaměstnavatele, který nemůže zaměstnance potrestat za to, že nevykonává pracovní povinnosti s odůvodněním, že podle jeho subjektivního názoru jsou protiprávní, ač tomu tak objektivně a prokazatelně není. 9. K bodu 4.9) Utajení totožnosti oznamovatele může vést sice k ochraně oznamovatele v pracovněprávních vztazích, ale i k poškození procesních oprávnění toho, proti němuž oznámení směřuje. Obviněný v trestním řízení musí mít možnost vyjadřovat se k jednotlivým důkazům, tedy i ke svědeckým výpovědím a k osobě svědka, jehož věrohodnost může zpochybnit. Je tedy nezbytné, aby obviněný věděl, kdo proti němu svědčí, aby se mohl účinně hájit. Ve zvláštních případech lze již dnes totožnost svědka utajit. Nelze ale vázat prozrazení totožnosti oznamovatele pouze na jeho souhlas. 10. K bodu 4.9) Právní úprava by vedle ochrany oznamovatele měla obsahovat i ochranu těch, proti kterým směřují nepravdivá a šikanozní oznámení. Při silné ochraně oznamovatele, která je navrhována, a která posiluje postavení oznamovatele v porovnání s ostatními zaměstnanci, je pravděpodobné, že řada oznámení bude mít právě tento charakter. 11. K bodu 5) Není patrné, v čem je konkrétně nevyhovující stávající stav pokud jde o stížnosti nebo		D Akceptováno. Text byl upraven ve smyslu připomínky. D Neakceptováno. Právní úprava by měla chránit jakékoli oznámení, které bylo učiněno v dobré víře ve smyslu důvodného přesvědčení, a přesto bylo mylné. Riziko zákona spočívá v tom, že bude ochrana poskytovaná tímto zákonem ze strany zaměstnance, kterému např. hrozí propuštění ze zaměstnání, zneužita. Toto riziko však vyvažuje právě možnost nárůstu oprávněných oznámení, díky nimž bude odhaleno větší množství nekalých praktik než dosud. D Akceptováno. Text byl odstraněn.
--	--	--	---

	podněty, jakož i o jejich vyřízení. Není tedy ani zřejmé v čem by mělo spočívat jejich „zpřesnění“, které by měla obsahovat právní úprava whistleblowingu. 12. K bodu 5) Rozšíření procesních práv svědka v trestním řízení o oprávnění nahlížet do spisu může vést k ohrožení informací, které spis obsahuje, tj. osobních údajů. Není zřejmé, proč by měl oznamovatel těmito specifickými oprávněními disponovat. 13. K bodu 5) Není zřejmé proč a jaké další sankce by měly být zavedeny za neoprávněné propuštění zaměstnance. To je otázkou širší reformy pracovního práva. 14. K bodu 5) Rozšíření možnosti soudu provádět dokazování nad rámec návrhů účastníků, případně další rozšíření procesních oprávnění oznamovatele v občanském soudním řízení je nesystematické, neboť směřuje od kontradiktorního procesu k inkvisičnímu. Občanský soudní řád obsahuje mechanismy k zajištění bezplatného právního zastoupení a osvobození od soudních poplatků u stran, které splňují zákonné předpoklady (zejména nemajetnost). Pokud nejsou dostatečné, pak by bylo vhodné řešit věc komplexně, tedy nejen pokud jde o spory, v nichž je jednou ze stran oznamovatel. 15. K bodu 6) Z výše uvedených důvodů ÚOOÚ podporuje nulovou variantu. Bude-li zvolena varianta úpravy whistleblowingu v právním řádu, pak ÚOOÚ podporuje variantu B.	D D D D	Akceptováno. Text byl změněn na základě konzultací s MSp. Akceptováno. Text byl odstraněn. Akceptováno. Text byl změněn na základě konzultací s MSp. Neakceptováno.
--	--	---	---

	16. V mezinárodní komparaci, p. 4, neplatí, že novinář je oprávněn chránit své zdroje.. Odmítnout vypovídat a sdělit své zdroje, je obecně zločin bránění spravedlnosti (angl. <i>obstruction of justice</i>) nebo úžeji pohrdání soudem (angl. <i>contempt of court</i>), cf. <i>Branzburg v. Hayes</i>, 408 US 665 (1972) a <i>In re: Miller</i>, 397 F. 3d 964, 975 (D. C. Cir. 2005) etc. 17. V mezinárodní komparaci je nutno partii o USA (pp. 12–14) dopracovat. Z neznámého důvodu neuvádí <i>Lloyd-La Follette Act</i> (1912). Rovněž neuvádí žádné precedenty, např. <i>Branzburg v. Hayes</i>; <i>Bush v. Lucas</i>, 462 US 367 (1983) apod.	D Akceptováno. Text je míněn obecně a shrnuje různé možnosti jednotlivých států. Každopádně i český zákon č. 46/2000 Sb., tiskový zákon, zajišťuje v § 16 ochranu zdroje a obsahu informací. Byla doplněna informace o situaci v USA, která je objasňována v připomínce. D Neakceptováno. Mezinárodní komparaci považuje předkladatel za dostatečně vyčerpávající a sloužící svému účelu. I bez doplnění požadovaného textu je již příloha velmi podrobná.	
Úřad pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví	Bez připomínek.		
Úřad pro zahraniční styky a informace ČR	Bez připomínek.		
Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových	Bez připomínek.		
Úřad průmyslového vlastnictví	Bez připomínek.		
Úřad vlády ČR - Oddělení sekretariátu	V rámci navrhovaných alternativních řešení se spíše přikláníme k variantě B , která předpokládá zajištění ochrany oznamovatele – fyzické osoby , která oznámí		Vzato na vědomí. Rozhodnutí je ponecháno na vládě.

Vládního výboru pro zdravotně postižené občany	trestněprávní jednání a podstatnou měrou dopomůže k objasnění tohoto jednání nebo zjištění pachatele anebo jeho usvědčení.		
Ústav pro studium totalitních režimů	Připomínky nezaslány.		
Svaz průmyslu a dopravy České republiky	Svaz průmyslu a dopravy se domnívá, že současná právní úprava obsahuje dostatek institutů k pokrytí whistleblowingu. Podle názoru Svazu případná nová právní úprava představuje typický případ zvyšování administrativní náročnosti a vytváří nový pramen možné korupce. Pokud by byla nutná zvláštní úprava, tak jen v rozsahu zvýšené ochrany oznamovatelů v rámci pracovního práva.	D	Akceptováno částečně. Vysvětleno. Po absolvování četných konzultací s neziskovými organizacemi a jinými v problematice erudovanými subjekty, které se specializují na problematiku whistleblowingu a stejně tak na základě doporučení mezinárodních organizací jako OSN, Rada Evropy či OECD, dospěla analýza k závěru přijetí legislativních opatření. Na základě jednání s Ministerstvem spravedlnosti bude předkladatelem připravena novelizace antidiskriminačního zákona a s danou problematikou souvisejících pracovněprávních předpisů.

V Praze dne 31. května 2012

Vypracovala: PhDr. Marta Lébllová

Podpis: